

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6980/2023
02.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Драгане Миросављевић и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник Душан Мијатовић, адвокат из ..., против туженог „ADRIA NEWS” д.о.о. Београд, чији су пуномоћници Дејан Богдановић, Катарина Радовић, Владимир Ђерић, Мара Јанковић, Лена Петровић и Невена Дробњаковић, адвокати из ..., ради утврђења повреде ауторског права и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 81/22 од 03.11.2022. године, у седници одржаној 02.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 81/22 од 03.11.2022. године у делу става првог изреке, којим је потврђена пресуда Вишег суда у Београду П4 191/19 од 10.06.2021. године у ставу првом изреке.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 81/22 од 03.11.2022. године, у преосталом делу.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 81/22 од 03.11.2022. године, у преосталом делу.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 191/19 од 10.06.2021. године, ставом I изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено је да је тужени повредио ауторско право тужиоца тако што је на интернет страници званичног сајта rs.com, без сагласности аутора, фотографију тужиоца „...” на којој се виде чланови обезбеђења како испод руке воде новинаре из масе, неовлашћено јавно саопштио и учинио доступном јавности, без знања и одобрења аутора, дана ...2017. године, под насловом: „...” и дана ...2017. године под насловом „...”. Ставом II изреке, одбијен је тужбени

захтев тужиоца којим је тражено да се утврди да је тужени повредио ауторско право тужиоца тако што је на интернет страници званичног сајта rs.com, без сагласности аутора, фотографију тужиоца „...“ на којој се виде чланови обезбеђења како испод руке воде новинаре из масе, неовлашћено јавно саопштио и учинио доступном јавности, без знања и одобрења аутора, дана ...2017. године под насловом: „...: ...“. Ставом III изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име накнаде имовинске штете због повреде ауторског права, јер је без сагласности аутора јавно саопштио ауторско дело тужиоца фотографију „...“ на интернет сајту rs.com исплати износ од 35.272,56 динара са законском затезном каматом од 10.06.2021. године до исплате. Ставом IV изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу у коме је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде ауторског права јер је без сагласности аутора јавно саопштио ауторско дело тужиоца, фотографију „...“, на интернет сајту rs.com поред износа досуђеног ставом другим изреке пресуде исплати износ од још 17.817,44 динара са законском затезном каматом почев од дана објављивања фотографије до исплате, као неоснован. Ставом V изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде моралних права аутора јер је без сагласности аутора јавно саопштио ауторско дело тужиоца фотографију „...“ без назначења имена или псеудонима аутора, исплати укупан износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 10.06.2021. године до исплате. Ставом VI изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу у коме је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца фотографије „...“ без назначења имена или псеудонима аутора, поред износа досуђеним ставом четири изреке исплати износ од још 30.000,00 динара са законском затезном каматом као неоснован. Ставом VII изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде моралног права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца фотографије „...“ у непотпуној форми исплати укупан износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом од 10.06.2021. године до исплате. Ставом VIII изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражено да му тужени на име накнаде нематеријалне штете због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца фотографије „...“ у непотпуној форми поред износа досуђеног ставом шестим изреке исплати додатни износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом као неоснован. Ставом IX изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 107.524,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж4 81/22 од 03.11.2022. године, ставом првим изреке, одбио као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврдио пресуду Вишег суда у Београду П4 191/19 од 10.06.2021. године у ставовима првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом и деветом изреке. Ставом другим изреке, одбачена је жалба тужиоца изјављена против става петог и седмог изреке пресуде Вишег суда у Београду П4 191/19 од 10.06.2021. године као недозвољена. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у ставу првом изреке, у делу у коме је потврђена првостепена пресуда у ставу трећем, петом, седмом и деветом изреке, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног

права са предлогом да се о ревизији одлучи у смислу 403. став 2. тачка 1. и члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао другостепену пресуду у делу који се односи на утврђење повреде ауторског права тужиоца, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку-ЗПП („Сл. гласник РС“ бр. 72/11...10/23-други закон) и оценио да ревизија туженог у том делу није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је аутор фотографије „...“, на којој фотографији су приказани чланови обезбеђења како испод руке одводе новинаре из масе. Наведену фотографију тужени је саопштио на интернет сајту rs...com дана ...2017. године у оквиру текста под насловом: „...“ и ...2017. године у тексту под насловом: „...“. Фотографија је видљива док се не пусти видео снимак који прати наведена два текста. Оба пута фотографија је саопштена без сагласности тужиоца као аутора. Тужени је регистрован код Агенције за привредне регистре 01.10.2013. године а шифра и назив његове делатности је 6020 - производња и емитовање телевизијског програма. Интернет сајт на коме је саопштена фотографија тужиоца регистрован је у ... а регистрант је „...“ који је и власник сајта.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да је тужени повредио ауторско право тужиоца заштићено Законом о ауторском и сродним правима, јер је без сагласности тужиоца као аутора фотографије, саопштио ту фотографију као ауторско дело тужиоца, па тужилац основано захтева утврђење повреде свог ауторског права у смислу одредбе члана 205. у вези са члановима 15, 16. став 1. и 30. тог закона.

Ауторско дело прописано је чланом 2. Закона о ауторском и сродним правима, тако што је дефинисано као оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину или начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине (став 1.). Ауторским делом сматрају се нарочито, између осталог, фотографије (став 2. тачка 9.). Садржина ауторског права прописана је у одредбама чланова 14. до 18. закона тако што аутор има искључиво право да му се призна ауторство на његовом делу (члан 14.); да његово име, псеудоним или знак буду назначени на сваком примерку дела, односно наведени приликом сваког јавног саопштавања дела, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик јавног саопштавања дела, технички немогуће или нецелисходно (члан 15.); да објави своје дело и да одреди начин на који ће се он објавити (члан 16. став 1.); да штити интегритет свог дела супротстављеним изменама свог дела од стране неовлашћених лица и супротстављањем јавном саопштавању свог дела у измењеној или непотпуној форми, водећи рачуна о конкретном техничком облику саопштавања дела и доброј пословној пракси, те да даје дозволу за прераду свог дела (члан 17.); да се супротстави искоришћавању свог дела на начин који угрожава или може угрозити његову част или углед. Право на јавно саопштавање, укључујући интерактивно чињење дела доступним јавности, прописано одредбом члана 30. истог закона, тако што аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи јавно саопштавање дела, укључујући чињење

дела доступним јавности жичним или бежичним путем на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ делу са места и у време које он одабере (став 1.).

У конкретном случају, тужени је повредио ауторско право тужиоца јавним саопштавањем његовог ауторског дела – фотографије на којој су приказани чланови обезбеђења како испод руке воде новинаре из масе а поводом догађаја ..., тако што је фотографију саопштио без сагласности тужиоца, па тужилац основано тражи утврђење повреде свог ауторског права у смислу одредбе члана 205. став 1. тачка 1. Закона о ауторском и сродним правима.

Насупрот ревизијским наводима, правилно су нижестепени судови оценили неоснованим приговор недостатка пасивне легитимације на страни туженог. Наиме, и према становишту ревизијског суда, тужени производи програм који се емитује на телевизији ... и поставља исти на сајт rs.com, те како је тужени искористио ауторско дело тужиоца, без његове сагласности, саопштивши га у оквиру свог видео записа и поставивши га на спорни сајт, то тужени јесте пасивно легитимисан у овој правној ствари.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП, прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађања, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у погледу побијаног дела пресуде у преосталом делу, није потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно уједначавање судске праксе, као ни ново тумачење права.

Предмет тражене правне заштите у овом делу је накнада имовинске и неимовинске штете настале повредом ауторског права тужиоца. Одлука нижестепених судова о усвајању тужбеног захтева не одступа од судске праксе досуђивања накнаде имовинске штете применом ценовника УЛУПДС – а, а о висини накнаде нематеријалне штете нижестепени судови су одлучили применом одговарајућег материјалног права на утврђено чињенично стање. Како се висина ове штете одређује према чињеницама и околностима у сваком конкретном случају, Врховни суд је становишта да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији туженог у овом делу, као посебној ревизији, из напред наведених разлога.

Имајући у виду наведено Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизија у овом делу, применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија у наведеном делу није дозвољена.

Одредбом члана 214. Закона о ауторском и сродним правима, прописано је да је ревизија увек дозвољена у споровима због повреде ауторског и сродних права када се не односи на имовинско правни захтев.

Закон о парничном поступку у одредби члана 403. став 3. прописује да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 09.07.2019. године а вредност предмета спора побијаног дела је 95.272,56 динара.

Пошто је вредност побијаног дела правноснажне пресуде који се односи на имовинско-правни захтев испод 40.000 евра по средњем курсу на дан подношења тужбе, следи закључак да је ревизија туженог у том делу недозвољена.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу трећем изреке донео применом одредби члана 410. став 2. тачка 5. у вези са чланом 413. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић